

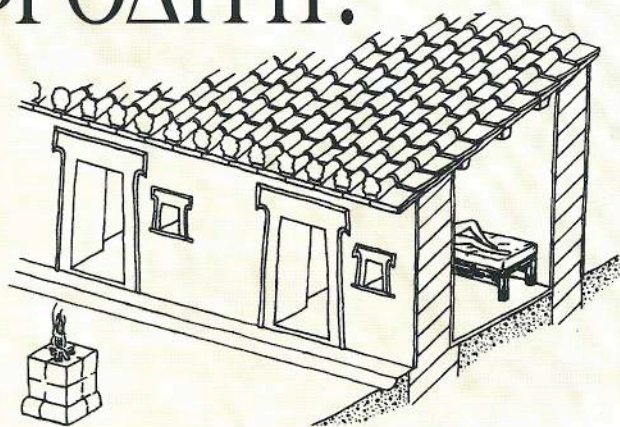
«ΥΠΗΡΕΤΩΝΤΑΣ» ΤΗ ΘΕΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ!

Όταν οι θεοί έπλασαν την πρώτη γυναίκα, την Πανδώρα, η Αφροδίτη της έδωσε τη χάρη και τη σαγηνευτική της δύναμη. Η θεά του έρωτα βοήθησε τους Αργοναύτες όταν έφθασαν στη Λήμνο, προκαλώντας ερωτική επιθυμία στις γυναίκες του νησιού ώστε να τους καλοδεχθούν. Και αργότερα έβαλε τον γιο της, Έρωτα, να τοξεύσει την καρδιά της Μήδειας, κόρης του βασιλιά της Κολχίδας, για να πράξει έτσι ό,τι ήταν δυνατόν για χάρη του Ιάσωνα. Η Αφροδίτη, ως σύμβολο και

θεά της ομορφιάς και του έρωτα (όχι του γάμου, του οποίου προστάτιδα ήταν η Ηρα) και ως έκφραση της ιδανικής αρμονίας του γυναικείου σώματος απαντάται σε όλες τις ελληνικές αλλά και τις σημιτικές πρώιμες δοξασίες.

Την "ιερή πορνεία" - γνωστή στα ιστορικά χρόνια από τις "ιερόδουλες" στους ναούς της Αφροδίτης στον Ακροκόρινθο και στον Έρωτα της Σικελίας - φαίνεται πως υποδηλώνουν οι μυθολογικές αναφορές για τις Λήμινες γυναίκες, οι οποίες αποτελούν μια σαφή παρέκκλιση από τη μονογαμική συμπεριφορά. Η ίδια η πορνεία παρουσιάζεται κατά τους αρχαιότερους χρόνους ως ένα αμιγώς θρησκευτικό φαινόμενο. Οι πρωιμότερες ενδείξεις προέρχονται από το αρχαίο Ιράκ, όπου κείμενα, όπως το διάσημο έπος του Γκιλγκαμές, δείχνουν ότι η πορνεία ήταν ένα αναπόσπαστο (και απόλυτα αξιοσέβαστο) μέρος της θρησκευτικής ζωής των Βαβυλωνίων κατά τη 2η χιλιετία π.Χ. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο (Ιστορία, Α, 199), ο οποίος επισκέφθηκε τη Βαβυλώνα γύρω στο 450 π.Χ., η πορνεία ήταν μία ιερή θητεία για όλες τις γυναίκες: "Κάθε γυναίκα του τόπου μια φορά στη ζωή της είναι υποχρεωμένη να μεταβεί και να λάβει θέση στον ιερό ναό της Αφροδίτης και να μιχθεί με έναν ξένο. Μέσα στον ιερό περίβολο της Αφροδίτης οι γυναίκες μένουν καθιμένες, με ένα στεφάνι από σχοι-

λνικοί και ρωμαϊκοί οίκοι ανοχής λειτουργούσαν με την άδεια και την επίβλεψη των αρχών. Στον 3ο αιώνα μ.Χ. υπήρχαν 45 οίκοι ανοχής στη Ρώμη, οι οποίοι ήταν ανοικτοί μόνο μετά τις 3 μ.μ. έτσι ώστε να μη λειτουργούν κατά τη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας. Οι πόρνες, οι οποίες κατόγονταν κυρίως από την Εγγύς Ανατολή, κάθονταν σε πάγκους έξω από τους οίκους, φορώντας καταφανώς φανταχτερά ενδύματα και κοσμήματα, ενώ φαλλικά σύμβολα ήταν ζωγραφισμένα ή χαραγμένα από τη θύρα εισόδου του οίκου (εντυπωσιακά δείγματα βρέθηκαν στην Πομπηία). Μεταλλικά κουπόνια εισόδου, με όμοια μοτίβα, κόβονταν ειδικά για τους "πελάτες". Στα πέλαμα των υποδημάτων οι εταίρες χάραζαν συχνά ερωτικά (φαλλικά) σχήματα, ώστε να σχηματίζουν πάνω στο χώμα ανάγλυφο το πορνικό σήμα, βοηθώντας τους πελάτες να τις βρίσκουν. Οι οίκοι ανοχής στην αρχαία Ρώμη ήταν ανάλογοι της φήμης της μεγάλης πόλης. Υπήρχαν 32.000 ιερόδουλες εγγεγραμμένες στα επίσημα αρχεία της αστυνομίας της πόλης στις αρχές του 1ου αιώνα μ.Χ.

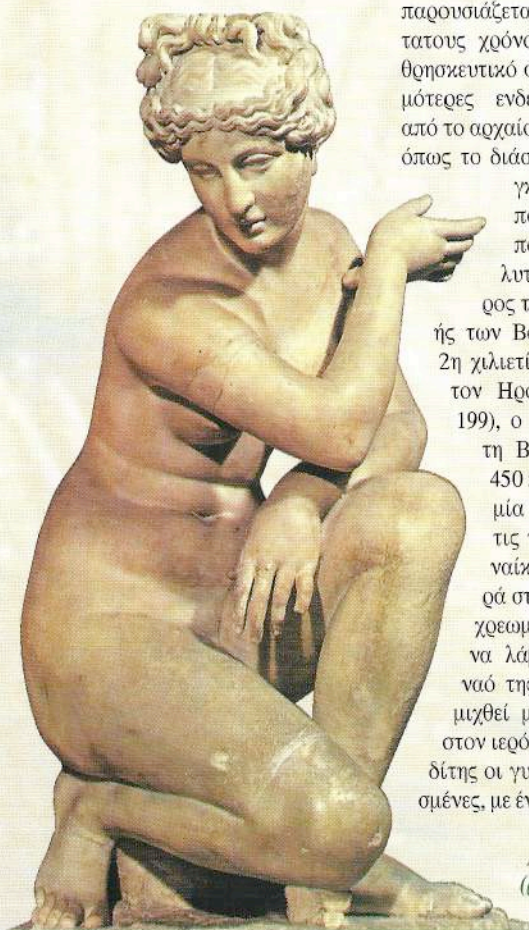

νή γύρω από το κεφάλι τους. Υπάρχει πλήθος από αυτές, διότι άλλες έρχονται και άλλες φεύγουν. Ανάμεσα στις γυναίκες υπάρχουν προς όλες τις διευθύνσεις ελεύθεροι διάδρομοι με κορδόνια τεντωμένα τους οποίους διέρχονται οι ξένοι και διαλέγουν. Όταν μια γυναίκα λάβει θέση σε εκείνο το μέρος, δεν επιστρέφει στην οικία της, παρά μόνο όταν ο ξένος της πετάξει επάνω στα γόνατά της χρήματα και μιχθεί μαζί της" (μετάφρ. Ευ. Πανέτσος). Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, όσες γυναίκες τύχαινε να είναι όμορφες, γλύτωναν γρήγορα και πήγαιναν στην οικία τους, ενώ οι άσχημες χρειαζόταν να περιμένουν και τρία χρόνια! Δεν θα ήταν λοιπόν υπερβολή να λεχθεί ότι η πορνεία συνετέλεσε στον πλούτο των βαβυλωνιακών ναών, γεγονός σημαντικό αν λάβει κανείς υπόψη του ότι από αυτούς δημιουργήθηκαν τα πρώτα μεγάλα οικονομικά κέντρα. Από τον Ηρόδοτο (Α, 94) πληροφορούμαστε επίσης πως και οι Λυδοί εξέθεταν τα θηλικά παιδιά τους στην πορνεία.

Υπήρχαν επίσης φυσικά και καθαρά εμπορικοί οίκοι ανοχής, όπως στην Αθήνα και σε πολλές άλλες πόλεις της Ελλάδας, όπου υπήρχαν εταίρες οι οποίες δέχονταν πρόσωπα ορισμένης μόνο τάξης στο σπίτι τους. Αργότερα ελ-

ληνικοί και ρωμαϊκοί οίκοι ανοχής λειτουργούσαν με την άδεια και την επίβλεψη των αρχών. Στον 3ο αιώνα μ.Χ. υπήρχαν 45 οίκοι ανοχής στη Ρώμη, οι οποίοι ήταν ανοικτοί μόνο μετά τις 3 μ.μ. έτσι ώστε να μη λειτουργούν κατά τη διάρκεια της ημερήσιας εργασίας. Οι πόρνες, οι οποίες κατόγονταν κυρίως από την Εγγύς Ανατολή, κάθονταν σε πάγκους έξω από τους οίκους, φορώντας καταφανώς φανταχτερά ενδύματα και κοσμήματα, ενώ φαλλικά σύμβολα ήταν ζωγραφισμένα ή χαραγμένα από τη θύρα εισόδου του οίκου (εντυπωσιακά δείγματα βρέθηκαν στην Πομπηία). Μεταλλικά κουπόνια εισόδου, με όμοια μοτίβα, κόβονταν ειδικά για τους "πελάτες". Στα πέλαμα των υποδημάτων οι εταίρες χάραζαν συχνά ερωτικά (φαλλικά) σχήματα, ώστε να σχηματίζουν πάνω στο χώμα ανάγλυφο το πορνικό σήμα, βοηθώντας τους πελάτες να τις βρίσκουν. Οι οίκοι ανοχής στην αρχαία Ρώμη ήταν ανάλογοι της φήμης της μεγάλης πόλης. Υπήρχαν 32.000 ιερόδουλες εγγεγραμμένες στα επίσημα αρχεία της αστυνομίας της πόλης στις αρχές του 1ου αιώνα μ.Χ.

Δημήτριος Ν. Γαρονφαλής
Δ/ντής Σύνταξης
Αρχαιολόγος

Λουομένη Αφροδίτη
(ρωμαϊκό αντίγραφο,
Βατικανό).